

СЛІЗКІЯ ВУЛІЦЫ, ІНШАМАРКІ ЦАЛУЮЮЦА

Галоўныя пытанні аб зімовай рызіне, адказы на якія павінен ведаць кожны аўтамабіліст

Зіма сёлета чакаецца суровая, па меншай меры, так кажуць брытанскія навукоўцы. Аўтаматары ўжо пачынаюць рыхтавацца да снегу і марозоў. Найважнейшы аспект тут — замена шын. Сумесна з дырэктарам крамы «Аптшынгандаль» Аляксеем КІТОВЫМ «Звязда» распрацавала памятку для аўтамабілістаў, якая дапаможа кожнаму дасканала разабрацца ў гэтай тэме.

Як выбраць ідэальную зімовую рызіну?

Гэта сапраўды няпростое пытанне, паколькі шыны выбіраюцца пад канкрэтны аўтамабіль, пад тыя ўмовы, у якіх яны хутчэй за ўсё будуць эксплуатавацца. Хтосьці часцей ездзіць у горадзе, хтосьці — па трасах і вёсках, у некаторых людзей — так званы змешаны цыкл. Таму галоўная парада — пры куплі зімовай рызіны кантактуеце з кансультантамі. Кваліфікаваны спецыяліст абавязкова падбярэ ідэальны камплект у залежнасці ад пераваг кліента. Вядома, на пазадарожнік і седан будуць розныя памеры, тут памыліцца складана. А вось умовы — гэта ўжо індывідуальны момант.

Бываюць шыны наступных тыпаў — еўрапейскі і скандынаўскі. Скандынаўскі тып распрацаваны адмыслова пад суровыя зімы, каб ездзіць па заснежаных трасах, а таксама выкарыстоўваць пры нізкай тэмпературы. Такая рызіна мае ўнікальны, больш грубы малюнак пратэктара, які дазваляе лёгка праціскаць снег і не дае аўтамабілю затрымацца ў гурбе.

Еўрапейскі фармат аўташын мае менш грубы малюнак пратэктара і больш падыходзіць для мокрага снегу з дажджом, а таксама для халодных зім пры мінімальным снежных ападках. Такая рызіна —

менавіта гарадскі варыянт. Важна разумець: няма шын, якія падыходзяць для ўсіх умоў. Ніколі не варта спадзявацца толькі на рызіну, галоўнае — гэта дыстанцыя і ўважлівасць кіроўцы.

Ці ёсць нейкі дакладны час, калі неабходна «пераабуцца»?

Кожнаму аўтамабілісту трэба ведаць: зіма для шын пачынаецца, калі тэмпература падае ніжэй за 7 градусаў цяпла. Тады летнія шыны становяцца неэфектыўныя. І гэта, на жаль, адлюстроўваецца на аварыйнай статыстыцы. Нават калі раптам тэмпература на адзін тыдзень падскочыць да +15 градусаў, не варта забываць, што зіма ўсё роўна наступіць. Зімовай рызіне такая сітуацыя ніяк не шкодзіць. Нават калі тэмпература паднялася вышэй за 10 градусаў цяпла днём, то раніцай і ўвечары яна можа ўпасці да +5. Празмернае чаканне стварае чэргі на шынамантажках.

У якім выпадку трэба купляць зімовую рызіну з шыпамі?

У пэўных умовах такая рызіна сапраўды дапамагае — напрыклад,

скарачае тармажны шлях. Акрамя таго, у няпростых умовах кіроўца адчувае сябе больш упэўнена на высокіх хуткасцях, пры абгонах. Гэта добры варыянт для трасы. Галоўны мінус шыпоў — шум ад колаў. Шыпы карысныя, напрыклад, у дварах, дзе шмат снегу. Акрамя таго, яны дапамагаюць на святлафорах, дзе ўтварыўся лёд. Але розніца паміж шыпаванай і нешыпаванай гумай у тармажэнні вельмі невялікая.

Ёсць і альтэрнатыва — фрыкцыйная гума, якую яшчэ называюць шынамі-ліпучкамі. Фрыкцыйныя шыны маюць спецыяльны пратэктар, ад іх менш шуму і яны добра паводзяць сябе на галалёдзе.

Чым даражэйшая зімовая рызіна, тым яна лепшая?

Не заўсёды так. У кожнага вытворцы, нават у брэндавага, у адным памеры ёсць некалькі варыянтаў шын — бюджэтны, сярэдні і прэміум-клас. Вядома, усё яшчэ залежыць ад памеру. Адрозненне бюджэтных шын ад дарагіх заключаецца ў тым, што прэміум-брэнд можа дазволіць сабе больш якасны састаў. Але кіроўцу, які аддае

перавагу спакойнаму стылю язды, падыходзе варыянт сярэдняй цэнавай катэгорыі. Увогуле, стыль кіравання моцна ўплывае на зношанасць шын. Так што бюджэтныя, або «сярэдня», шыны пры акуратным кіраванні — цалкам прымальны варыянт на зіму.

Як уплывае шырыня пакрышкі на паводзіны аўтамабіля ў розных умовах надвор'я?

Тут усё проста: летам патрэбныя пакрышкі шырэньшыя, каб адвесці больш вады. Што гэта значыць? У выпадку кантакту з дарогай працуе пэўны ўчастак шын. Чым шырэньшая пакрышка, тым большая паверхня судакранання. Адпаведна, у той жа дождж гэта дапамагае адвесці больш вады, каб была так званая сухая пляма. Гэта дапамагае палепшыць счапленне аўтамабіля з дарогай. На зіму, наадварот, патрэбны шыны больш вузкія, каб яны «ўразаліся» ў дарогу. Гэта дапамагае лягчэй пераадолець снег. Але важна не адступаць ад заводскіх памераў пакрышак. Напрыклад, у многіх пазадарожніках трэба абавязкова ўсталёўваць толькі шырокія пакрышкі.

Наколькі бяспечна замяняць толькі два колы, якія знасіліся больш?

Можна памяняць два колы, але галоўнае, каб на адной восі была аднолькавая пара. Але калі рызіна практычна цалкам зношаная, трэба замяняць усе шыны. Інакш вялікія праблемы могуць паўстаць пры кругавым руху і на паваротах. Новая гума хутчэй рэагуе на змяненне дарожных умоў, а старая — не паспявае. Таму ўзнікаюць заносы. Памылку робяць і аўтамабілісты, якія ставяць толькі дзве шыпаваныя шыны.

Як эксплуатацыя зімовых шын летам уплывае на даўжыню тармазнага шляху і хуткасць зносу?

У такім выпадку значна павялічваецца знос зімовай рызіны. Усё ж такі яна разлічана на мінусавыя тэмпературы. Варта згадаць і пра бяспеку: пры экстранным тармажэнні яна проста не спыніць аўтамабіль. У такім выпадку яе нават можа кавалкамі паабрываць. У цёплых умовах зімовыя шыны вельмі хутка разграваюцца, хоць яны разлічаны зусім на іншае.

Які тэрмін эксплуатацыі шын?

Гэта залежыць толькі ад манеры кіравання. У горадзе аўтамабіль часцей тармазіць, адбываецца большае трэнне з асфальтам пры частых паскарэннях. У таго, хто пераважна ездзіць па трасе, камплект праслужыць даўжэй. У сярэднім зімовай рызіны хапае на 3—4 сезоны. Ёсць людзі, якія праязджаюць за зіму пяць тысяч кіламетраў і адным камплектам карыстацца сем гадоў. І ёсць тыя, хто за адну зіму праязджае 30 тысяч кіламетраў і выкідвае рызіну праз два гады.

Калі бюджэт абмежаваны, што лепш — новыя танныя шыны ці не новыя шыны вядомага вытворцы?

Несумненна, новая рызіна лепш. Чаму? Калі чалавек купляе шыны ў незнаёмага, ён не ведае, якія былі ўмовы іх эксплуатацыі. Можа, былі ўладальнік увесць час рэзка тармазіць? Такая рызіна будзе горшая, чым самая танная новая. Да таго ж сёння новыя бюджэтныя шыны па цане цалкам суадносяцца з прэміум-класам, якім пакарысталіся.

Уладзіслаў ЛУКАШЭВІЧ.
lukashevich@zviazda.by

■ На слыху

«Тату» несапраўднага аўтамагазіна затрымалі ў Расіі

Пракуратура Мінскай вобласці накіравала ў суд крымінальную справу ў адносінах да заснавальніка таварыства з абмежаванай адказнасцю «АўтаХоўмКомпані», больш вядомага як аўтасалон «Аўтатата». Органы папярэдняга расследавання кваліфікавалі дзеянні фірмы як махлярства, здзейсненае групай асоб у асабліва буйным памеры.

Трое яго саўдзельнікаў асуджаны па гэтай справе яшчэ ў канцы 2016 года. Двое з іх атрымалі па восем гадоў пазбаўлення волі, а трэцяя ўдзельніца — сем гадоў з канфіскацыяй маёмасці. Адзін з абвінавачаных быў затрыманы на тэрыторыі Расійскай Федэрацыі і перададзены ў Беларусь. Пра гэта паведаміла намеснік начальніка аддзела пракуратуры Мінскай вобласці Таццяна Кучынская.

Прадстаўнік пракуратуры нагадала, што двое заснавальнікаў таварыства разам з двума індывідуальнымі прадпрыемствамі са жніўня 2012-га па снежань 2013 года распрацавалі злачынную схему па авалодванні маёмасцю грамадзян. Зламыснікі бралі нібыта на продаж аўтамабілі: заключалі з уладальнікамі дагаворы і вусныя дамоўленасці. Пры гэтым яны і не думалі выконваць узятыя на сябе абавязальнасці. Яны паведамлялі лжывую інфармацыю аб абставінах продажу аўтамабіляў, іх месцазнаходжанні, а таксама прычынах немагчымасці вярнуць гаспадарам выручаныя грошы. Працёй — завалодвалі транспартнымі сродкамі і распараджаліся імі паводле свайго меркавання.

Ахвярамі махлярства сталі 40 чалавек, агульныя страты, нанесеныя ім, перавысілі 4,5 млрд недэманіраваных рублёў.

Дзеючым заканадаўствам за махлярства ў асабліва буйным памеры прадугледжана пазбаўленне волі на тэрмін да 10 гадоў з канфіскацыяй маёмасці.

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ. lazovskaya@zviazda.by

ОПЦИМУС ПРАЙМ, ДЗЕРАВЯКА І ВАЛІ

У Мінск прыйшлі роботы і трансформеры

На выставе, якая праходзіць у сталічным гандлёвым цэнтры «Галерэя», можна сустрэць 26 робатаў, амаль усе яны — інтэрактыўныя.

3 Валі з задавальненнем гуляюць і дзеці, і дарослыя.

Самы вялікі робот Опцімус Прайм.

Бамблбі — адзін з самых «дробных» трансформераў, але недахоп фізічнай моцы кампенсуе розумам і хітрасцю.

Ёсць тут цікавінкі і для самых маленькіх: напрыклад, можна паразмаўляць з Дзеравякам ці пакіраваць маленькімі копіямі Валі. Але ж галоўны ўражанні — для старэйшых. Чаго толькі варты амаль пяціметровы лідар аўтабатоў Опцімус Прайм. Важыць ён каля 1,5 тоны, забяспечаны электрапрыводам, які прыводзіць у рух галаву, а таксама падсветкай вачэй. Наведвальнікаў выставы сустракаў Дрон Васіліч — аўтарскі персанаж, які прыдуман Віталем Рубанавым. Робат не толькі рухаецца, але і размаўляе з гасцямі.

Марына БЕГУНКОВА, фота аўтара.